

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119211588
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5119211588.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu E. L., nar. XX.X.XXXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., so sídlom Žilina, V. Tvrdeho 17, proti žalovaným 1/ X. R., 2/ neznámemu právnenému nástupcovi ostatného pôvodného vlastníka menom U. B., rod. X., bytom M. O. U., U. XXX/X, ktorá zomrela XX.X.XXXX, 3/ R. L. (rod. B. L. vd.), 4/ U. B. (rod. X., mal. (po L.)), 5/ L. X., žalovaní v rade 1/ až 5/ zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 6/ Z. X., nar. X.X.XXXX, bytom M. O. U., O. cesta XXXX/X, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v štádiu konania o neúplnom podaní vo veci samej, na základe odvolania žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 42C/77/2019-88 zo dňa 10.2.2020 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 129 ods. 3 CSP podanie žalobcu zo dňa 16.10.2019, ktoré bolo v daný deň aj elektronicky tamajšiemu súdu doručené. Vychádzal z toho, že presné označenie strán sporu je bezvýnimočnou požiadavkou individualizácie žaloby, pričom údaje nevyhnutné na individualizáciu strany sporu, ktorou je fyzická osoba, vyplývajú z § 133 ods. 1 CSP. Pokiaľ fyzická osoba (ako strana sporu) nie je zákonným spôsobom v žalobe identifikovaná/označená, ide o nedostatok žaloby, ktorý musí konajúci súd odstrániť postupom podľa § 129 CSP.

2. Okresný súd konštatoval, že hoci žalobca reagoval na predmetnú procesnú výzvu, jeho podanie naďalej neobsahuje podstatnú náležitosť žaloby, a to (riadne) označenie fyzickej osoby. Javilo sa mu nedostatočné preukázať „štátut neznámych vlastníkov“ len potvrdením obce o neznámom pobyte žalovanej v rade 2/ a 4/. Z výpisu z dotknutého listu vlastníctva sú totiž „čitateľné“ údaje, na základe ktorých by žalobca mohol žalovaných identifikovať (napr. pri žalovanej 2/ je ako titul nadobudnutia uvedené uznesenie Okresného súdu Čadca D 417/00). Okresný súd zdôraznil, že vo vzťahu k U. B., ktorá zomrela XX.X.XXXX, žalobca síce uviedol, že dedičské konanie po nej bolo pre nemajetnosť zastavené, ale prípadným okruhom jej dedičov sa žalobca ani nezaoberal. Zároveň okresný súd poukázal na to, že z „listiny“ Slovenského pozemkového fondu (ďalej len SPF) je nepochybné, že podľa aktuálneho výpisu z LV č. XXXX nie je evidovaný zápis neznámeho vlastníka v správe SPF. Na záver dodal, že s riadnou identifikáciou sporovej strany je spojená aj otázka samotnej spôsobilosti označených osôb byť stranou sporu.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia. Namietal záver okresného súdu, že by sa nedostatočne zaoberal otázkou stotožnenia v katastri zapísaných podielových spoluvlastníkov a osôb (v žalobe) označených ako žalovaní 2/ a 4/. Uviedol, že pred podaním žaloby vykonal rozsiahle šetrenie, o ktorého výsledkoch predložil už v predchádzajúcom štádiu konania súvisiace potvrdenia, resp. písomnosti. Žalobca mal za to, že dostatočne preukázal aj tú okolnosť, že okruh právnych nástupcov po U. B., ktorej procesná spôsobilosť smrťou zanikla, je neznámy. Nadväzne menovanú označil spôsobom, aký vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo/11/2016 z 24.2.2016.

4. Postup okresného súdu pri posudzovaní jeho povinností v rámci označenia, a teda i zisťovania okruhu účastníkov/strán považoval za príliš formalistický s (až) protiústavnými dôsledkami. V tejto spojitosti odkazoval na závery rozhodnutí ústavného a najvyššieho súdu týkajúce sa prekonávania medzier v texte zákona, včasnosti vykonania procesných úkonov, faktickej rovnosti zmluvných strán, či vnímania účelu konkrétnych právnych inštitútov.

5. Žalovaná strana zostala v odvolacom konaní nečinná.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. Štandardnou súčasťou sporového súdneho konania, medzi ktoré konania súdená vec bezpochyby patrí, je aktivita strán, osobitne žalobcu, ktorý je subjektom domáhajúcim sa súdnej ochrany. V štádiu začatia konania, resp. jeho iniciovania táto aktivita zahŕňa aj vykonanie primeraných (takých, ktoré možno od strany „spravodlivo“ požadovať) šetrení za účelom dostatočnej identifikácie a označenia strán sporu. Otázka náležitej identifikácie strán - v tomto prípade fyzických osôb - je určujúcou aj v súvislosti so spôsobilosťou dotknutých/ označených subjektov byť stranou sporu.

8. Z doteraz zhromaždených dokladov je nepochybné, že U. B., rod. X., zomrela dňa XX.X.XXXX. To znamená, že ide o (fyzickú) osobu bez procesnej subjektivity; keďže tá prináleží v zmysle § 61 CSP v spojení s § 7 Obč. zák. len živej fyzickej osobe. Nakoľko dedičské konanie po U. B. bolo zastavené pre nemajetnosť, právne nástupníctvo po nej svedčí osobám, ktoré prichádzajú do úvahy ako jej dedičia; v „poslednej eventualite“ štátu, ktorému pripadne dedičstvo nenadobudnuté žiadnym dedičom.

9. S výnimkou potvrdenia Okresného súdu Čadca o spisovej značke (základného) dedičského konania po U. B. a o jeho zastavení pre nemajetnosť nemožno žiadnu z ďalších písomností predložených žalobcom považovať za reálne smerujúcu k zisteniu právnych nástupcov po menovanej.

10. V žiadosti žalobcu adresovanej Registru obyvateľov SR neboli vo vzťahu k U. B. uvedené nijaké iné údaje okrem mena, priezviska a rodného priezviska; hoci minimálne adresa posledného bydliska a dátum úmrtia boli/sú známe. Menovaná v čase úmrtia žila, resp. mala trvalé bydlisko v M. O. U., preto žiadosti žalobcu ohľadne označenia jej právnych nástupcov mali byť adresované tamojšiemu mestskému úradu, a nie Obecnému úradu Nesluša; konštatované „lokálne prepojenie“ rovnako platí vo vzťahu k ďalším oslovovaným subjektom (farnosť, urbariát ...).

11. Predovšetkým však v konkrétnostiach súdnej veci je významným titulom nadobudnutia U. B. spoluvlastníckeho podielu 5/54 (zápis pod B 2) k spornej nehnuteľnosti vymedzený na LV č. XXXX kat. úz. O. - „uznesenie OS Čadca D 417/00“. Z dotknutej spisovej značky sa javí, že by malo ísť o konanie o dedičstve začaté v roku 2000, v ktorom období už ale U. B. nežila. Nahliadnutie do daného spisu je spôsobilé poskytnúť odpoveď nielen na túto zrejmu disproporciu, ale s veľkou pravdepodobnosťou budú z obsahu spisu zistiteľné ďalšie konkrétne údaje týkajúce sa buď priamo menovanej, alebo jej právnych nástupcov. Zároveň z predmetných údajov, pri ich porovnaní s údajmi „ďalšieho“ titulu nadobudnutia „č.d.8397/42“, bude možné - okrem iného - uzavrieť, či U. B., rod. X. zapísaná ako spoluvlastník pod B 2 na LV č. XXXX kat. úz. O. je totožná s osobou „B. U. (R X. mal.(po L.)+)“, vedeneou pod B7 na dotknutom liste vlastníctva.

12. Zodpovedá tak doterajšiemu priebehu konania konštatovanie okresného súdu, že žalobca sa prípadným okruhom dedičov/právnych nástupcov po zosnulej U. B., rod. X., vôbec, resp. dostatočne nezaoberal. Inými slovami, že v tomto smere nevyvinul aktivitu, ktorú je možné (v zmysle potrebné) od neho - ako strany sporu a osobitne žalobcu - požadovať.

13. Neobstojí ani poukaz odvolateľa na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 11/2016 z 24.2.2016. Priamo z citácie - „neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemnoknižného vlastníka menom..." - zdôraznenej žalobcom v podaní reagujúcom na výzvu okresného súdu na odstránenie nedostatkov pôvodnej neúplnej žaloby (ako aj v odvolaní) je zřejmé, že dotknutý záver o druhovom označení neznámych právnych nástupcov sa týka predovšetkým pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov; ktorým však U. B. (minimálne vo vzťahu k podielu 5/54) nie je. Zároveň v konkrétnostiach dotknutého prípadu najvyšší súd svoje závery spája s titulmi nadobudnutia

(spolu)vlastníckeho práva intabulovaného do pozemkovej knihy v období okolo rokov 1900 až 1910; čo opäť vykazuje zásadné odlišnosti od súdeného prípadu.

14. Predmetné uznesenie sa celkovo prioritne zaoberá spoluvlastníkmi zapísanými v pozemkovej knihe a za určujúce (zhodne ako odvolací súd v prejednávacom prípade) považuje súvislosť s otázkou spôsobilosti byť stranou sporu. Z daného uznesenia najvyššieho súdu pritom pomerne jasne - okrem iného - vyplýva tiež požiadavka na aktivitu žalobcu pri vymedzení okruhu strán/účastníkov konania.

15. Z konštatovaného je zrejmé, že posudzovaná „žaloba“ nie je v označení strán (osobitne vo vzťahu k právnym nástupcom U. B., ktorá zomrela XX.X.XXXX) úplná, ktorý nedostatok, brániaci pokračovaniu v konaní, sa nepodarilo odstrániť ani postupom podľa § 129 CSP. Súčasne z vyššie opísaných konkrétností vyplýva, že prístup okresného súdu nebolo neprimerane formalistický, či neadekvátny k procesným povinnostiam žalobcu. Nadväzne bolo napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdené.

16. Krajský súd pre úplnosť dodáva, že potvrdenie uznesenia o odmietnutí neúplného podania, ktoré svojim obsahom mohlo byť žalobou, nepredstavuje prekážku veci rozhodnutej vo vzťahu k meritórnyim otázkam. To znamená, že žalobcovi nič nebráni v budúcnosti uplatňovať ním tvrdené hmotné právo opakovane pred súdom; samozrejme, pri náležitom rešpektovaní jeho povinností v otázkach individualizácie žalovanej strany, resp. subjektov na nej vystupujúcich.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.